

AHAA-käytävyydesti lokakuu 2022

Tulokset

Saga Jacksen 2022

Testissä selvitettiin kahta asiaa:

1. Hierarkkisen aineiston toimivuutta tietuesivulla suhteessa AHAA-taustajärjestelmän kautta tuleviin lisäyksiin.

- Löytyykö saatavuustieto-välilehti helposti ja onko se selkeä?
- Onko arkiston rakenne ja kokoelman sisältö –välilehtien käyttö luontevaa?

2. Pop over –ominaisuuden toimivuus arkistoaineiston kanssa aiheanarikastusten ja toimijatietojen kannalta.

- Onko rikkaampi metatieto selkeästi?
- Onko pop overin kautta aiheiden ja tekijän lisätietojen hakeminen luontevaa?

Toimivuutta selvitettiin tarkastelemalla Finna.fi:n testinäköymässä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran (SKS) arkistoaineistoa.

- Arkistorakenne-välilehden kautta arkiston sisällön tarkastelu korostui hyvänä asiana. Kyseinen välilehti oli kuitenkin vaikeasti löydettävissä.
- Kokoelman sisältö –välilehden kautta hakeminen oli myös luontevaa, mutta sen yhteydessä aiheutui ongelmia välilehden kadotessa arkiston alatasolle siirtyessä.
- Pop over –toimintoa käytettiin luontevasti. Hämmennystä aiheutti kieliversiot, sekä hae aiheista ja hae kaikista tiedoista. Testaajat eivät täysin hahmottaneet millaisia hakutuloksia näistä klikkaamalla tulee.
- Saatavuustieto-välilehden löytämisessä oli hankaluuksia ja sen sisältö ei ollut täysin selkeää kaikille testaajille.

- Ensimmäisessä tehtävässä tarkasteltiin SKS:n Katri Valan henkilöarkistoa. Arkisto valikoitui testiin sen laajuuden perusteella. Arkiston laajuus mahdollisti sisällössä ja rakenteessa navigoinnin testaamisen.
- Toisessa tehtävässä tarkasteltiin SKS:n A.J. Sjögrenin arkistoa. Arkisto valikoitui tehtävään, sillä se soveltui pop over –toimintojen tarkasteluun aihe sanojen ja ohjaustermien osalta.

- Testi oli mahdollista tehdä paikan päällä tai etänä Zoom-yhteyden avulla. Testi kesti keskimäärin noin 30-45 minuuttia.
 - 4 lähitestausta.
 - 2 etätestausta.
- Testaajien ikä vaihteli 26–61 ikävuoden välillä.
- Testaajien taustat olivat humanististen tieteiden parista:
 - Opiskelija.
 - Tutkija.
 - Arkiston työntekijä.
- Testaajat kokivat arkistot tutuiksi, mutta osa ei ollut aiemmin käyttänyt SKS:n aineistoja.

H = Hyvä ominaisuus.

i = Neutraali lisäinfo käyttäjän käytöksestä/mielipiteestä.

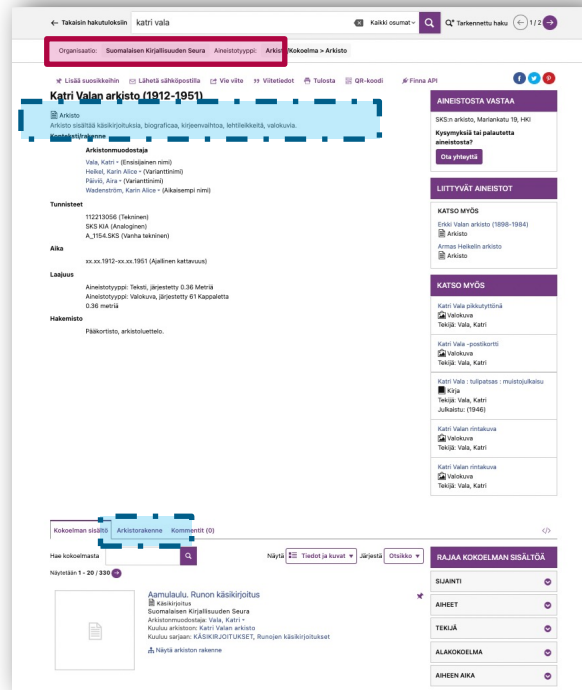
! = Ongelma, epäselvä toiminto tai asia, joka vaikeutti sivustolla navigointia.

! Käyttäjät varmistivat vastuorganisaation hakurajaimen kautta.

- Tähän vaikutti mahdollisesti se, ettei hakua tehty alun perin itse.
- Testitehtävässä mainittiin vastuorganisaatio, joten käyttäjillä oli esiyymmärrys vastuutahosta.

i Ensisijaisen tärkeänä tarkastelun kohteena koettiin arkiston sisältö.

i Kun kysyttiin mitä arkisto sisältää, testaajat tarkastivat tämän tiedon joko aineiston kuvauksesta, tai arkistorakenne-välilehdestä.

The screenshot shows the digital archive interface for the Finnish National Library. The search results for 'Katri Valan arkisto (1912-1951)' are displayed. The main content area shows a list of items with their titles and descriptions. The sidebar on the right contains navigation options like 'KATSO MYÖS' and 'RAJAA KOKKELMAN SISÄLTÖ'. The interface is in Finnish and includes various search filters and options.

Testaajia pyydettiin etsimään lisätietoja arkistoon liittyvästä henkilöstä:

H Lisätietoja osattiin etsiä pop-overin kautta luontevasti.

H Lisätiedot koettiin hyödyllisiksi silloin, kun tietoja oli monipuolisesti.

- Kaksi testaajaa olisi myös etsinyt lisätietoja henkilöstä tekemällä uuden haun ja tarkastelemalla esimerkiksi biografiaa.

Katri Valan arkisto (1912-1951)

Arkisto
Arkisto sisältää käsikirjoituksia, biografiaa, kirjeenvaihtoa, lehtileikkeitä, valokuvia.

Konteksti/rakenne

Arkistonruodestaja
Vala, Katri - (Ensisijainen nimi)
Vala, Katri
Lisätiedot
Hae tekijästä

Tunnisteet
Hae aiheista
1
Sulje
A_1154.SKS (Vanha tekninen)

Aika
xx.xx.1912-xx.xx.1951 (Ajallinen kattavuus)

sempi nimi

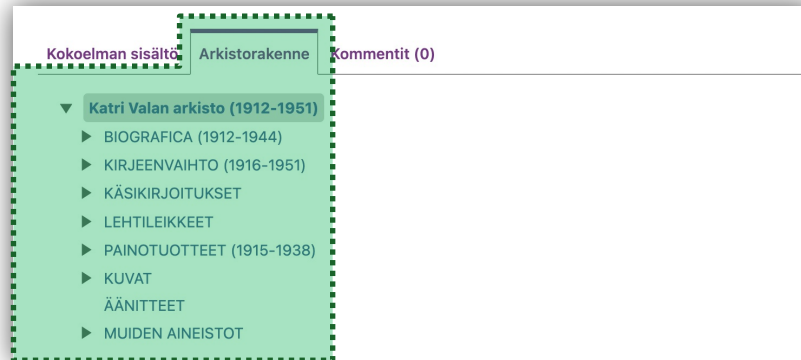
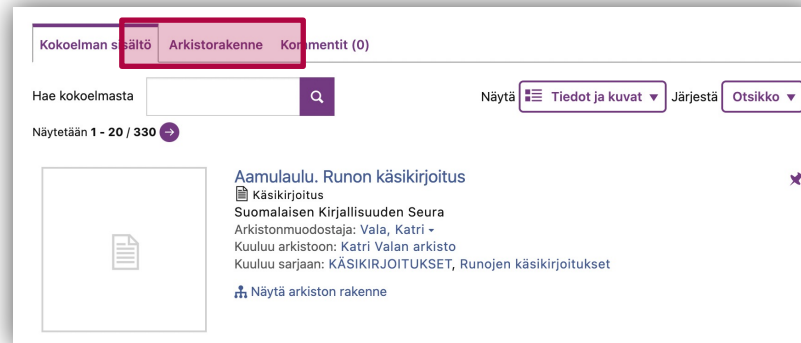
! Katso myös –komponentti työnsi välilehtiä niin alas, ettei niitä näkynyt ruudulla ilman sivuston alasvieritystä.

! Välilehtien sijainti sivun alaosassa vaikeutti niiden huomaamista.

! Kun ne oli löydetty, arkistorakenne-välilehti ei kuitenkaan kiinnittänyt aluksi huomiota.

i Arkistorakenne-välilehti koettiin miellyttävämmäksi verrattuna kokoelman sisältö-välilehteen.

H Arkistorakenne-välilehden kautta hahmotettiin hyvin arkiston sisältö ja sen rakenne.

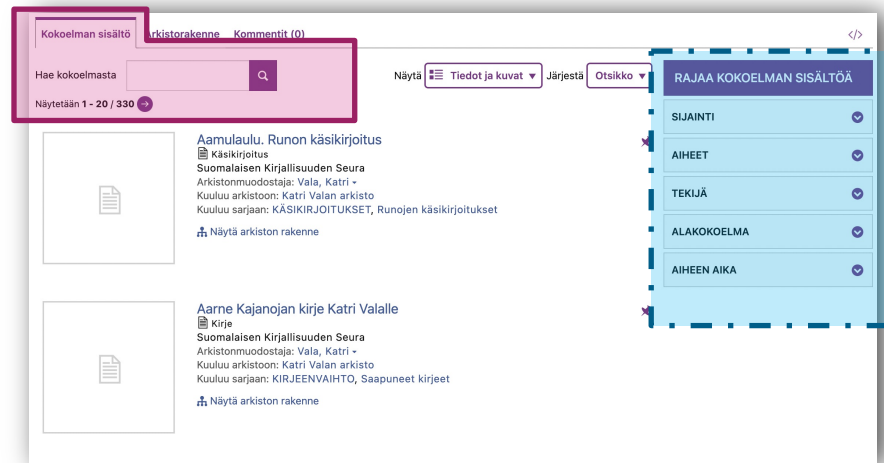

- Käyttäjät päätyivät etsimään aineistoa kolmella eri tavalla:
 - Arkistorakenteen kautta.
 - Kokoelman sisältö –välilehden hakupalkin kautta.
 - Kokonaan uuden haun kautta.

! Arkistorakenteessa alemmalle tasolle liikkuessa kokoelman sisältö –välilehti häviää näkyvistä, jolloin hae kokoelmasta –toiminnon löytäminen vaikeutui.

i Testaajat eivät käyttäneet kokoelman selailuun liittyviä rajaimia, eikä siihen kiinnitetty testin aikana huomiota.

- Tätä ei kuitenkaan erityisesti kysytty testitehtävissä.

! Saatavuustiedot-välilehden löytäminen tuotti hankaluuksia.

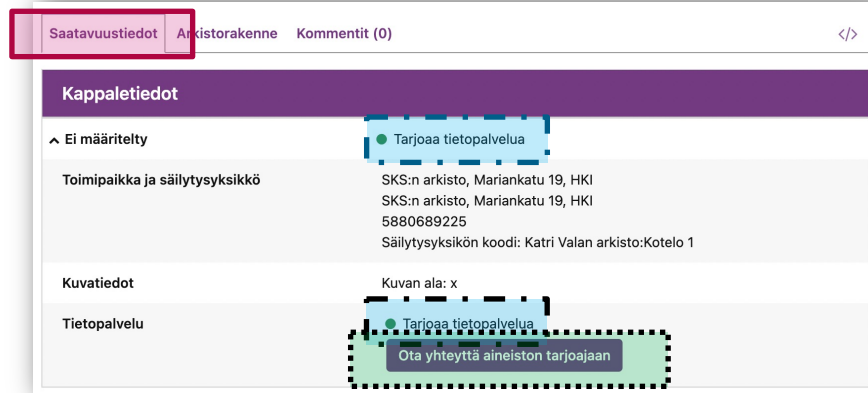
i Tietopalvelu-tekstin näkyminen kahteen otteeseen herätti kysymyksiä.

- Testitehtävässä tarkasteltavassa aineistossa oli vain yksi ilmentymä.

i Aineiston sijainti osattiin myös päätellä tietuesivun tietojen avulla ilman, että käytiin saatavuustiedot-välilehdellä.

i Nykyisen käytännön ja ennakkotietojen vuoksi käyttäjät ottaisivat ensisijaisesti yhteyttä SKS:n arkistoon sähköpostilla.

H Ota yhteyttä aineiston tarjoajaan koettiin hyväksi.

Screenshot of the Saatavuustiedot (Availability) page in the FINNA system. The page shows details for a specific record, including location and contact information. A red box highlights the 'Saatavuustiedot' tab. A blue dashed box highlights the 'Tarjoaa tietopalvelua' (Offers information service) button. A green dashed box highlights the 'Ota yhteyttä aineiston tarjoajaan' (Contact the provider of the material) button.

Kappaletiedot	
^ Ei määritelty	Tarjoaa tietopalvelua
Toimipaikka ja säilytysyksikkö	SKS:n arkisto, Mariankatu 19, HKI SKS:n arkisto, Mariankatu 19, HKI 5880689225 Säilytysyksikön koodi: Katri Valan arkisto:Kotelo 1
Kuvatiedot	Kuvan ala: x
Tietopalvelu	Tarjoaa tietopalvelua Ota yhteyttä aineiston tarjoajaan

Kieliversiot ja pop overin kautta hakeminen

! Kieliversiot herättivät hämmennystä.

- Testaajat eivät olleet varmoja, minkä kielisiä tai millaisia tuloksia kieliversioiden hae aiheista –linkin kautta aukeaa. Siitä ajateltiin esimerkiksi aukeavan aineistoja termiä vastaavalla kielellä.

! Hae aiheista- ja hae kaikista tiedoista –linkkien eroavaisuus ei ollut kaikille selkeätä. Niiden eroavaisuus osattiin kuitenkin päätellä eikä se estänyt hakujen tekoa.

! *Ohjaustermi* ei ollut käyttäjille tuttu termi, mutta otsikko *liittyvät termit* auttoi käyttäjiä päättelemään sen merkityksen.

i Aihehaku ja kieliversiot todettiin lopulta käteviksi ja käyttäjät tekivät haut niiden kautta.

The screenshot shows a search interface with various filters and a dropdown menu. The filters include:

- NÄYTÄ KUVAN TIEDOT**
- Aineiston käyttöoikeudet** (CC BY 4.0)
- Mitä merkintä tarkoittaa?**
- Aiheet** (perinteenerääjät - (aihe), kalevalamittaiset runot (runot) - (aihe), loitsut - (aihe))
- Aika** (loitsut)
- Laajuus** (Hae aiheista, Hae kaikista tiedoista)
- Kieli** (spells -)
- Aineiston sy** (trollformler)
- Liittyvät paikat** (Hae aiheista, Hae kaikista tiedoista)
- Luovuttaja** (Sulje)

The dropdown menu is open, showing options for 'Hae aiheista' and 'Hae kaikista tiedoista' under both 'Laajuus' and 'Aineiston sy' categories. The 'Hae kaikista tiedoista' option is highlighted in red in both instances.

- Käyttäjät palasivat arkiston ylätasolle lähtökohtaisesti selaimen takaisin-painikkeen kautta.
 - Yksi testihenkilö kaipasi näkyvämpää polkua.
- Käyttäjät olivat tyytyväisiä tietuesivulla näkyviin tietoihin.
- Viitetiedoista tuleva viite ei vastannut arkiston käytäntöä viittauksen suhteen.

- **Arkistorakenteen korostaminen näkyvämmäksi.**
- **Hierarkkisten aineistojen sivupohjien parantaminen niin, että arkiston tietojen ja välilehtien väliin ei muodostu liian suurta tyhjää tilaa.**
- Kieliversioiden merkityksen avaaminen ja esittämisen selkeyttäminen käyttäjille.
- Arkistojen viittaamiskäytäntöjen huomioiminen paremmin viitetiedot-toiminnallisuudessa.
- **Arkiston ylätasolle palaaminen helpommaksi; polku näkyväksi.**
- **Kokoelman sisältö –välilehteen ja siihen liittyvään hakuun palaaminen helpommaksi arkiston eri tasoilta.**
- Saatavuustiedot-välilehden ulkoasun selkeyttäminen ja välilehden löytämisen helpottaminen.
 - Arkistojen tietopalveluun viittaamisen ulkoasun selkeyttäminen.

Kiitos!

Finna-posti@helsinki.fi

Kansalliskirjasto
Kirjastoverkkopalvelut

#Finnafi

@finnapalvelu

@finnafi

@finna.fi

@finna-palvelut

@finnafi